

M-30/2012 Álit 30. ágúst 2012

Álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa

Hinn 30. ágúst 2012 gaf kærunefnd lausafjár- og þjónustukaupa svohljóðandi álit í málinu nr. M-30/2012:

I

Álitaefni og kröfugerð

Hinn 14. maí sl., bað X, hér eftir einnig nefnd álitsbeiðandi, um álit kærunefndar lausafjár- og þjónustukaupa vegna galla sem hún telur vera á fellihýsi með fastanúmerið xx-000, sem hún keypti af Y, hér eftir einnig nefndur seljandi. Álitsbeiðandi krefst þess aðallega að kaupnum verði rift og seljanda og bílasölnunni Z verði í sameiningu gert að greiða fyrir kostnað vegna rekstrar málsins fyrir nefndinni að álitum, ásamt vöxtum. Til vara er þess krafist að seljanda ásamt bílasölnunni Z verði gert að greiða álitsbeiðanda skaðabætur vegna leynds galla sem nemi kr. 342.460 auk vaxta frá kaupdegi og til uppkvaðningar álits. Til þrautavara er þess krafist að kærunefndin ákvarði álitsbeiðanda bætur.

II

Málsmeðferð kærunefndarinnar

Með bréfi, 14. maí sl. gaf kærunefndin seljanda, ásamt bílasölnunni, kost á andsvörum og bárust andsvör frá bílasölnunni hinn 18. maí en andsvör frá seljanda bárust 29. maí. Með bréfum, dags. 29. og 30. maí, var álitsbeiðanda gefinn kostur á að gera athugasemdir við andsvörin innan tveggja vikna. Engin frekari gögn bárust nefndinni.

III

Málavextir og rökstuðningur álitsbeiðanda

Í álitsbeiðni, sem rituð er af lögmanni álitsbeiðanda, er rakið að álitsbeiðandi hafi, hinn 28. febrúar sl., keypt fellihýsi af gerðinni Coleman Fledwood Cheyenne af seljanda fyrir milligöngu bílasölu. Var kaupverðið, kr. 1.300.000., að fullu greitt við afsal.

Fram kemur að vinafólk álitsbeiðanda hafi skoðað fellihýsið 28. febrúar og hafði fellihýsinu verið tjaldað fyrir skoðun og hafi því skoðun þess selda verið þeim takmörkunum háð sem leiddi af því. Við skoðunina hafi þó komið í ljós að topphléri fellihýsisins var brotinn, en að öðru leyti hafi ekki orðið vart við neitt óeðlilegt.

Hinn 5. mars hafi síðan eiginmaður álitsbeiðanda komið og sótt fellihýsið heim til seljanda. Þar sem veður var slæmt þann dag reyndist honum ekki fært að skoða fellihýsið nánar áður en hann tók við því og dró það heim áleiðs til Vestmannaeyja, þar sem hann býr ásamt álitsbeiðanda. Hinn 6. mars var fellihýsið síðan skoðað gaumgæfilega af álitsbeiðanda og komu þá í ljós rakaskemmdir. Með tölvupósti til bílasölnunnar, dags. 7. mars, tilkynnti eiginmaður álitsbeiðanda að fellihýsið væri skemmt af raka og bleytu og fór fram á riftun á kaupnum. Var téður tölvupóstur framsendur seljanda samdægurs. Er skemmst frá því að segja að seljandi hafnaði riftunarkröfu álitsbeiðanda.

Meðfylgjandi álitsbeiðni var tjónamat frá fyrirtæki staðsettu í Vestmannaeyjum, dags. 2. apríl. Þar kemur fram að líklega komi til með að kosta um kr. 342.460. að gera við fellihýsið. Sendi lögmaður álitsbeiðanda nokkrar spurningar á sama fyrirtæki varðandi tjónið, og kom þar m.a. fram í svörum frá fyrirtækinu að afar ólíklegt væri að rakaskemmdir í svokölluðum geymslukassa fellihýsisins hefðu sést við skoðun þegar fellihýsinu hafði verið tjaldað. Einnig kom fram að ekki væri líklegt að rakaskemmdir í geymslukassanum hefðu getað komið til eingöngu þegar fellihýsið var flutt frá Reykjavík til Vestmannaeyja.

Telur álitshbeidandi að hið keypta fellihýsi hafi ekki verið gætt þeim eiginleikum sem hún hefði með réttu mátt búast við sbr. áskilnað 1. mgr. 17. gr. laga nr. 50/2000 um lausafjárkaup. Þá hafi seljandi einnig gerst brotlegur við 18. gr. sömu laga. Þá telur álitshbeidandi að söluyfirlit bílasölnnar hafi verið rangt eða villandi og því í andstöðu við lög nr. 50/2000 um lausafjárkaup, 14. gr. laga nr. 28/1998 um verslunaratvinnu og 4. gr. III. kafla reglugerðar nr. 44/2003 um upplýsingaskyldu í viðskiptum með notuð ökutæki. Þá fylgir álitshbeidni söluyfirlit frá bílasölu, kaupsamningur og afsal, dags. 28. febrúar og tjónamat frá áðurgreindu fyrirtæki í Vestmannaeyjum.

IV

Andsvör bílasölu

Í andsvörum frá bílasölu er ásökunum álitshbeidanda vegna söluyfirlits bílasölnnar hafnað, fellihýsið hafi verið 9 ára gamalt og litið vel út þegar því var tjaldað á bílasölnni, því sé ekkert rangt við orðalag í söluyfirliti bílasölnnar.

V

Andsvör seljanda

Í andsvörum seljanda er fyrst og fremst fjallað um að fellihýsið hafi verið í góðu ásigkomulagi þegar álitshbeidandi sótti það. Að öðru leyti vísaði seljandi til bréfs sem hann hafði sent lögmanni álitshbeidanda hinn 8. mars og finna má í fylgigögnum með álitshbeidni. Þar rekur seljandi að 28. febrúar hafi vinafólk álitshbeidanda komið að skoða fellihýsið. Seljandi hafi sýnt þeim fellihýsið vel og vandlega, opnað geymsluskáp framan á fellihýsinu innan frá og opnað og sýnt inn um hliðarhurð utan á fellihýsinu. Þá hafi skoðendur verið töluverðan tíma innan í fellihýsinu og hefðu því átt að sjá strax ef einhverjar rakaskemmdir væru í því.

Þá segir enn fremur að ef topphleri hefði verið brotinn, hefði fellihýsið verið blautt að innan þegar það var skoðað hinn 28. febrúar. Engin fúkkalykt hafi verið af fellihýsinu 5. mars þegar eiginmaður álitshbeidanda kom að sækja það, og á meðan seljandi týndi til gaskúta og fl. sem áttu að fylgja með fellihýsinu, hafi eiginmaður álitshbeidanda skoðað það. Sé því með ólíkindum að hann hafi ekki séð ef topphleri hefði verið brotinn, eða aðrar skemmdir hefðu verið utan á fellihýsinu á þeim tímapunkti. Að lokum hafnar seljandi því alfarið að taka aftur við fellihýsinu, stórskemmdu, sem hann hafi sjálfur skilið við í fullkomnu lagi.

VI

Niðurstaða kæruneftdarinnar

Kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa telur að ágreiningur álitshbeidanda og seljanda falli undir valdsvið neftdarinnar, sbr. lög nr. 87/2006 um breytingu á lögum um lausafjárkaup, lögum um þjónustukaup og lögum um neytendakaup og 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kæruneftnd lausafjár- og þjónustukaupa. Ágreiningur aðila fellur undir nr. 48/2003 um neytendakaup, sbr. 2. mgr. 1. gr. laganna, en kaupin fór fram í gegnum bílasölu.

Vill kæruneftndin byrja að hnykkja á því að skv. 1. mgr. 2. gr. reglugerðar nr. 766/2006 um kæruneftndina, er einungis hægt að óska eftir álitni neftdarinnar á ágreiningi um réttindi og skyldur samkvæmt lögum nr. 50/2000 um lausafjárkaup, lögum nr. 42/2000 um þjónustukaup og lögum nr. 48/2003 um neytendakaup. Er kæruneftndin þannig ekki heimilt að fjalla um kröfur álitshbeidanda sem tengjast ákvæðum annarra laga.

Samkvæmt kaupsamningi og afsali, dags. 28. febrúar 2011, keypti álitshbeidandi fellihýsi af gerðinni Coleman Fledwood Cheyenne, með fastanúmerið xx-000, fyrir kr. 1.300.000. Var fellihýsið nýskráð 2. júní 2003, módelár 2003 og var því tæplega 9 ára við kaupin. Í kaupsamningi og afsali segir enn fremur: „Ökutæki selst í núverandi ástandi sem

kaupandi hefur kynnt sér og sætt sig við, en seljandi kann að vera ábyrgur gagnvart kaupanda vegna galla samkvæmt almennum reglum. [...] Vegna laga um neytendakaup nr. 48/2003 er bent á að bifreiðasalinn er aðeins milliliður í viðskipum og er ekki samábyrgur seljandanum vegna skyldna hans“ Kærunefndin álitur því að um kaupin gildi því 17. gr. laga nr. 48/2003, en þar segir m.a. eftirfarandi:

Þótt söluhlutur sé seldur „í því ástandi sem hann er“ eða með öðrum áþekkingum almennum fyrirvara telst hann gallaður þegar:

- a. ástand söluhlutar er verra en neytandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti;
- b. fyrir liggja atvik sem lýst er í b- eða c-lið 1. mgr. 16. gr.

Í b- og c-lið 1. mgr. 16. gr. segir síðan:

- b. seljandi hefur við kaupin vanrækt að gefa upplýsingar um atriði varðandi hlutinn eða not hans sem seljandi hlaut að þekkja til og neytandi mátti ætla að hann fengi upplýsingar um, enda megi ætla að vanrækslan hafi haft áhrif á kaupin;
- c. hann svarar ekki til þeirra upplýsinga sem seljandi hefur við markaðssetningu eða á annan hátt gefið um hlutinn, eiginleika hans eða notkun nema seljandi sýni fram á að réttar upplýsingar hafi verið gefnar neytanda við kaupin eða að upplýsingarnar hafi ekki haft áhrif á kaupin;

Í 3. mgr. 16. gr. laganna kemur síðan fram að neytandi geti ekki borið neitt það fyrir sig sem galla sem hann vissi eða mátti vita um þegar kaupin voru gerð.

Í framangreindum ákvæðum er annarsvegar kveðið á um upplýsingaskyldu seljanda og aðgæsluskyldu kaupanda, auk þess sem að í a-lið 1. mgr. 17. gr. er kveðið á um að söluhlutur sé gallaður þegar ástand hans er mun verra en kaupandi hafði ástæðu til að ætla miðað við kaupverð og atvik að öðru leyti.

Í málavaxtarlýsingu og andsvörum er því lýst að vinafólk hafi, f.h. álitsbeiðanda, skoðað fellihýsið 28. febrúar. Í málavaxtarlýsingu álitsbeiðanda segir að við þessa skoðun hafi vinafólkið tekið eftir því að topphleri á fellihýsinu var brotinn en hefði svo verið gæti það skýrt þær rakaskemmdir sem á fellihýsinu eru. Þessu er þó mótmælt af hálfu seljanda. Þá kemur fram í andsvörum seljanda að fellihýsið hafi hinn 28. febrúar, verið sýnt hátt og lágt, og hafi eitthvað verið að því, t.a.m. rakaskemmdir, hefðu skoðunaraðilar átt að sjá það þá. Fellihýsið hafi því verið í lagi þegar seljandi lét það frá sér 5. mars til eiginmanns álitsbeiðanda, og á þeim tímapunkti hefði eiginmaður álitsbeiðanda átt að getað séð skemmdir utan á fellihýsinu, t.d. topphlera, og gert athugasemdir, það hafi hann ekki gert. Þá kemur fram í andsvörum seljanda að veður hafi verið afar vont þegar fellihýsið var sótt og flutt til Vestmannaeyja, geti þetta vel hafa haft áhrif á hvernig komið var fyrir fellihýsinu við komuna til Vestmannaeyja. Var þessum fullyrðingum seljanda ekki mótmælt sérstaklega af hálfu álitsbeiðanda utan þess sem þegar hafði verið rakið í álitsbeiðni.

Eins og mál þetta er vaxið er það mat kærunefndarinnar að fallast verði á sjónarmið seljanda um að flest allar þær rakaskemmdir sem álitsbeiðandi telur vera á fellihýsinu, ásamt brotnum topphlera, hefðu „átt að sjást við skoðun fyrir kaupin, hins vegar sé ekki útilokað að aðrar rakaskemmdir, svo sem í geymslukassa, hefði verið erfiðara að sjá við skoðun. Eins og áður er rakið getur neytandi ekki borið neitt það fyrir sig sem galla sem hann vissi, eða mátti vita þegar kaupin voru gerð sbr. 3. mgr. 16. gr. laganna. Að mati kærunefndarinnar hefði álitsbeiðandi átt að sjá flestar þær skemmdir sem hann segir vera á fellihýsinu við skoðun, utan raka í geymslukassa. Telst rakinn í geymslukassanum því leyndur galli. Samkvæmt þessu var því fellihýsið í verra ástandi en neytandi hafði ástæðu til að ætla sbr. a-lið 1. mgr. 17. gr. laganna og því gallað. Þá þykir rétt að hnykkja á því að ekkert bendir til að seljandi né

starfsmenn bílasölunnar sem hafði milligöngu um kaupin, hafi vitað af gallanum. Þá verður að taka undir með álitsbeiðanda að sú fullyrðing seljanda að rakaskemmdir á geymslukassa hefðu komið til við flutning til Vestmannaeyja sé afar ólíkleg.

Í 26. gr. laga nr. 48/2003 segir að reynist söluhlutur gallaður og gallinn hvorki sök kaupanda né stafi af aðstæðum sem hann varða getur neytandi samkvæmt ákvæðum 29. – 33. gr. laganna krafist úrbóta, nýrrar afhendingar, afsláttar, riftunar og skaðabóta ásamt því að halda eftir greiðslu kaupverðs samkvæmt ákvæðum 28. gr. Álitsbeiðandi hefur gert þá þrautavarakröfu að kærunefndin meti skaðabætur að álitum. Eru þær metnar, að teknu tilliti til tjónamats meðfylgjandi álitsbeiðni, kr. 150.000 Hvað varðar kröfu álitsbeiðanda um málskostnað fyrir kærunefndinni, vill kærunefndin taka fram að málskostnaður er í eðli sínu ekki hluti tjóns heldur kostnaður við að reka mál. Það er ekki á verk- eða valdsviði kærunefndarinnar að leggja fyrir aðila að þeim beiðnum sem kærunefndin fær til afgreiðslu, að greiða gagnaðila málskostnað, jafnvel þótt fyrir liggi að til hans hafi verið stofnað. Af þessum sökum hafnar kærunefndin kröfu álitsbeiðanda að því er málskostnað varðar.

VI

Álitsorð

Seljandi, Y, greiði álitsbeiðanda, X, kr. 150.000

Áslaug Árnadóttir

Lárus M.K. Ólafsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir